

"Dobré mravy" jsou souhrnem etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

Tento obecný horizont, který vývojem společnosti rozvíjí i svůj morální obsah v prostoru a čase, musí být posuzován z hlediska konkrétního případu také právě v daném čase, na daném místě a ve vzájemném jednání účastníků právního vztahu.

Takovéto hodnocení přísluší výhradně obecným soudům, není ani v možnostech ústavního soudu vnikat do oněch subtilních vztahů jednotlivců, pokud jejich jednání nesignalizuje porušení základních práv a svobod.

Usnesení

Ústavního soudu ze dne 26. února 1998 sp. zn. II. ÚS 249/97 ve věci ústavní stížnosti J. V. proti rozsudkům Okresního soudu v Českých Budějovicích ze 16. 12. 1996 sp. zn. 16 C 175/95 a Krajského soudu v Českých Budějovicích z 10. 4. 1997 sp. zn. 6 Co 391/97 o zamítnutí návrhu na určení neplatnosti smlouvy o darování.

I. Výrok

Ústavní stížnost se odmítá.

II. Odůvodnění

Včas podanou ústavní stížností se stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 12. 1996 č. j. 16 C 175/95-81 a rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. dubna 1997 č. j. 6 Co 391/97-100, a to na základě určení Ústavního soudu, že darovací smlouva, uzavřená dne 5. 4. 1995 mezi vedlejší účastnicí J. J. a vedlejším účastníkem P. J. o převodu parcely č. 3551/3 k. ú. Č. B., není v souladu s čl. 1 , 4 a 10 odst. 2 , čl. 11 odst. 3 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a s čl. 1 , čl. 90 a 95 Ústavy České republiky .

Dále požaduje, aby před rozhodnutím o ústavní stížnosti byla odložena vykonatelnost rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. dubna 1997 č. j. 6 Co 391/97-100.

Skutkový podklad stížnosti spočívá v tom, že stěžovatelka dne 8. 11. 1991 darovala první vedlejší účastnici předmětnou parcelu včetně oplocení, venkovních úprav, porostů atd. Součástí této darovací smlouvy byl osobní závazek obdarované umožnit stěžovatelce vstup na darovanou parcelu a užívání studny, a to na doživotí. V důsledku vzniklých neshod mezi dárkyní a obdarovanou se poté stěžovatelka domáhala vrácení daru podle § 630 občanského zákoníku , ve znění pozdějších předpisů. První vedlejší účastnice nesouhlasila s tvrzeným porušováním "dobrých mravů" ze strany stěžovatelky a darovací smlouvou ze dne 5. 4. 1995 darovala předmětnou parcelu svému synovi - druhému vedlejšímu účastníkovi, ovšem již bez dřívějšího osobního závazku.

S otázkou právoplatnosti obou darovacích úkonů se oba soudy vypořádaly, když současně upozornily na rozdíl mezi věcným břemenem a osobním závazkem obsaženým ve smlouvě a na právní důsledky a závaznost jejich použití.

Ústavní stížností vytykána neústavnost darovacího aktu spočívá ve výkladu pojmu "dobré mravy". Stěžovatelka i ve svém vyjádření ze dne 14. 10. 1997 znovu uvádí, že porušení "dobrých mravů" spatřuje právě v dalším darovacím úkonu, tj. následujícím daru ve prospěch druhého vedlejšího účastníka. Stěžovatelka uvádí, že soudy obou stupňů se s touto otázkou naprosto nevyrovnaly a nesprávně ji posoudily.

Pro posouzení této otázky, lze vycházet obecně z toho, že "dobré mravy" jsou souhrnem etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

Tento obecný horizont, který vývojem společnosti rozvíjí i svůj morální obsah v prostoru a čase, musí být posuzován z hlediska konkrétního případu také právě v daném čase, na daném místě a ve vzájemném jednání účastníků právního vztahu.

Takovéto hodnocení přísluší výhradně obecným soudům, není ani v možnostech Ústavního soudu vnikat do oněch subtilních vztahů jednotlivců, pokud jejich jednání nesignalizuje porušení základních práv a svobod. Proto v tomto případě není dána kompetence ústavního soudu, neboť neplní funkci další přezkumné soudní instance, ale je výlučně ochráncem ústavnosti. V posuzování obou soudů žádné porušení ústavnosti nezjistil.

K vytykánému porušení zásad řízení před odvolacím soudem, blíže ve stížnosti nespecifikovaném, lze uvést, že v rámci odvolacího řízení účastníci žádné další důkazy nenavrhovali a ani nenamítali, že by soud prvního stupně učinil špatná skutková zjištění.

Konečně stěžovatelka vytyká krajskému soudu, že nevyslovil připustnost dovolání, ač podle jejího názoru se jednalo o věc po právní stránce zásadního významu. Posouzení otázky "zásadního právního významu" přísluší výlučně soudu. Pokud tedy dospěl krajský soud k jinému názoru, měla stěžovatelka ještě možnost podle § 239 odst. 2 občanského soudního řádu obrátit se na dovolací soud sama, kdy by připustnost takového dovolání byla dána v případě, kdyby dovolací soud dospěl k názoru, že napadené rozhodnutí krajského soudu má po právní stránce zásadní význam.

Protože nedošlo k žádnému porušení ústavnosti v jednání a rozhodnutí obou soudů, bylo nutno ústavní stížnost odmítnout podle ustanovení § 43 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/1993 Sb. , o Ústavním soudu, jako návrh zjevně neopodstatněný, a to v obou bodech.